Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Cena egz. 20 gr.

GŁOS NARODU

NR. 98. — ROK XXXIV.

WTOREK

12. KWIETNIA 1927.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA L. 11. (DOM WŁASNY).
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055. KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW: 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obsz. Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego
Miesięcznie: . . .	5·00 zł.	4·50 zł.	5·60 zł.	8·50 zł.	4.50 zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 190. — ADMINISTRACJA NR. 3344. — DRUKARNIA NR. 3344 i 4406

Warszawska Rada miejska rozwiązana.

Warszawa. (Tel. wł.). W sobotę popołudniu **Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dekret, rozwiązujący Radę miejską Warszawy.**

Dekret ten brzmi:

Na zasadzie art. 66 dekretu z dnia 4. lutego 1919 r. o samorządzie miejskim stanowię co następuje: § 1. Rozwiązuję Radę Miejską m. stol. Warszawy. § 2. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. § 3. Wykonanie niniejszego dekretu poruczam Ministrowi spraw wewnętrznych.

Prezydent Rzeczypospolitej: Ignacy Mościcki.
Prezydent Rady Ministrów: Józef Piłsudski.
Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj-Składkowski.

„Kurjer Poranny" donosi, że dekret o rozwiązaniu Rady miejskiej zostanie ogłoszony w „Dzienniku Ustaw" w poniedziałek dnia 11 kwietnia 1917 r. Od tego więc dnia biegną wszystkie terminy, przewidziane dla procedury wyborów do Rady miejskiej.

Przedewszystkiem więc **muszą być gotowe spisy wyborców w przeciągu 10 dni od dnia rozwiązania Rady miejskiej.** Również w przeciągu 10 dni od dnia rozwiązania powinien być ustanowiony termin wyborów. Przypadnie on na dzień 22 maja b. r. Do Rady miejskiej Warszawa **wybiera 120 radnych.**

Walka przedwyborcza w Warszawie już się rozpoczyna. „Obywatelski Komitet Wyborczy uzdrowienia gospodarki miejskiej" wydał już odezwę, którą drukuje niedzielny „Kurjer Poranny".

Projekt prawa małżeńskiego — zaniechany.

Warszawa. (Telef. wł.). Prof. Rappaport, sekretarz Komisji Kodyfikacyjnej udzielił prasie informacji, z których wynika, że **Komisja porzuciła projekt osobnego i wcześniejszego skodyfikowania prawa małżeńskiego.** Prawo małżeńskie zostanie kodyfikowane wraz z innymi działami prawa cywilnego, co wymagać będzie kilka lat pracy. (Jak wiadomo, przeciw projektowi osobowego małżeńskiego, opracowanemu przez Komisję Kodyfikacyjną, podniosła ludność katolicka stanowczy protest. — Red.)

Rząd ma zamiar wydać w bieżącym roku ustawę o ustroju sądownictwa, pragmatykę służbową sędziów oraz obie procedury: karną i cywilną. Pragmatyka opracowana została poza Komisją Kodyfikacyjną, inne ustawy przez Komisję.

Nadzwyczajna sesja Sejmu i Senatu.

Nadzwyczajna sesja Sejmu i Senatu ma być **zwołana w końcu kwietnia.** Sesja będzie poświęcona ukończeniu ratyfikacji umów międzynarodowych, sprawie ustawy o zgromadzeniach, ewentualnie ustawom samorządowym i ratyfikacji pożyczki amerykańskiej.

Sejm zajmie się również owocem „pracy państwowo-twórczej" p. Miedzińskiego i jego rozporządzeniem **w sprawie liczników telefonicznych** w Warszawie i Łodzi. Niezawodnie także Sejm uchwali zniesienie dekretu, tworzącego Ministerstwo poczt i telegrafów.

Boją się konkurencji polskich hut

I DLATEGO CHCĄ SIĘ WCIĄGNĄĆ DO KARTELU.

Wiedeń. (PAT.). Dyrektor „Alpine Montan Gesell." dr Herz zamieszcza w N. W Journal szczegóły rokowań między kartelem stalowym a hutami polskiemi. Przedstawiciele kartelu zaproponowali przedstawicielom polskim **ochronę ich rynku wewnętrznego,** przedstawiciele polscy jednakże oświadczyli, że **rynek wewnętrzny im nie wystarcza i musi im być przyznana także odpowiednia możliwość eksportu.** Wobec tego zaproponowano hutom polskim maksymalną ilość eksportu w ten sposób, **że jeśli konsumpcja zewnętrzna wzrośnie ponad ustaloną miarę, wówczas kontyngent zmniejszy się automatycznie o tą samą ilość.** Przedstawiciele polscy rozpatrują obecnie tę propozycję. Z początkiem maja mają być wznowione rokowania. Huty austrjackie obiecują sobie **z przystąpienia Polski do kartelu zmniejszenie konkurencji polskiej zagranicą.**

P. Bartel udekorowany

„Robotnik" donosi: „Charge d'affaires królestwa S. H. S. w Warszawie p. Prodanowicz **wręczył dziś p. wicepremjerowi prof. Bartlowi odznakę wielkiej wstęgi jugosłowiańskiego orderu „Orła Białego".** Wyróżnienie to spotkało zapewne wicepremjera Bartla za zamknięcie sesji sejmowej przed ostateczną ratyfikacją konwencji o przyjaźni. Jugosłowianie potrafią być złośliwi".

—ooo—

POS. NUKSZA NIE WRÓCI?

Warszawa. (AW). Poseł łotewski **Nuksza wyjechał do Rygi dla porozumienia się ze swym rządem w sprawach politycznych.** W kołach dyplomatycznych Warszawy utrzymuje się w dalszym ciągu opinja, że wobec wysoce niechętnego usposobienia dla Polski ministra Celensa **stanowisko posła Nukszy jest silnie zachwiane.**

—ooo—

Aresztowanie komunistów we Francji.

Paryż. (PAT.). Funkcjonarjusze służby bezpieczeństwa **aresztowali wczoraj pod zarzutem szpiegostwa na terenie arsenałów państwowych** sekretarza partji komunistycznej okręgu paryskiego Dadota oraz 2 innych działaczy komunistycznych. Dziś rano aresztowano jeszcze trzy osoby. Szczegóły dotychczas nieznane.

—oOo—

KS. DAŁGORUKOW ARESZTOWANY.

Moskwa. (PAT). Przewodniczący ukraińskiego komisarjatu ludowego Czubarij oświadczył na wczorajszem posiedzeniu ukraińskiego kongresu sowieckiego, że **ks. Dalgorukow,** który został dwukrotnie wysłany przez Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza do Rosji, **został aresztowany w Charkowie i będzie postawiony przed sąd.**

—oOo—

W ciągu 63 lat Sowiety spłacą Francji długi.

Paryż. (PAT.). „L'Oeuvre" zamieszcza wywiad swego przedstawiciela z **ambasadorem sowieckim Rakowskim.** Zapytany o sprawę rokowań francusko-sowieckich w sprawie długów, Rakowski oświadczył, że obecnie dyskusja toczy się już **wyłącznie dookoła sprawy stopniowego powiększania spłat,** gdyż układające się strony osiągnęły już znaczne porozumienie co do wysokości **przeciętnych rat rocznych, które mają być spłacone w ciągu 63 lat.** Rakowski zaznaczył przytem, iż strona sowiecka zaproponowała, aby przeciętna roczna rata wynosiła **60 milj. fr. zł.** Spłaty rozpoczną się od **40 milj.,** a później stopniowo powiększane byłyby do 50 i **75 milj.** Rakowski poczynił poważne zastrzeżenia w sprawie łączności kwestji długów a niezbędnych dla Rosji kredytów przemysłowych, starając się wykazać, że w interesie przemysłu francuskiego **leży przyznanie Sowietom kredytów długoterminowych.**

Albańska komisja śledcza utworzona.

Belgrad. (PAT). Rokowania co do utworzenia albańskiej komisji śledczej zostały ukończone. **Komisja składać się będzie z attache wojskowego francuskiego i angielskiego w Belgradzie, a nadto z członka tamtejszego poselstwa niemieckiego.**

Rokowania przerwane.

Belgrad. (PAT.). Rokowania z Włochami w kwestji albańskiej **zostały przerwane** na krótki czas z powodu **wizyty hr. Bethlena.** Jugosłowiański poseł w Rzymie otrzymał z Belgradu **nowe instrukcje.** Słychać w kołach poinformowanych, że **Jugosławja gotową jest ratyfikować konwencje, zawarte w Nettuno,** jeżeli rząd włoski oświadczy uroczyście, **że celem traktatu zawartego w Tiranie nie jest ochrona obecnego rządu albańskiego, lecz ochrona niezależności albańskiej i że Włochy nie mają zamiaru obsadzać Albanji.** Ponadto życzy sobie Jugosławja, aby spokój i bezpieczeństwo na Bałkanie, jak też i w Europie środkowej ustalony został na podstawie ogólnego projektu gwarancyjnego między zainteresowanemi państwami.

Nowe plotki?

Rzym. (PAT.). Dzienniki notują pogłoski **o tajnym układzie jugosłowiańsko - tureckim, skierowanym przeciwko Włochom.**

—o—

Zacięte walki w Chinach.

Szanghaj. (PAT.). Na północ od rzeki Yang Tse walki rozwijają się na coraz szerszej przestrzeni przy widocznej przewadze wojsk północnych. Walki wewnętrzne w Kuomintangu **stają się coraz ostrzejsze.** Utrzymują się pogłoski, że gen. Czang Kai Szek, który uwięził znaczną liczbę komunistów w Szanghaju **ma działać ręka w rękę z Czang Tso Linem, któremu jakoby obiecał oddać Hankou.**

Kompromitacja Sowietów.

Londyn. (PAT.). „Daily Telegraph" donosi, że dokumenty skonfiskowane w Pekinie w ambasadzie sowieckiej **są kompromitujące dla rządu sowieckiego.** Stwierdzono, że w Chinach działają **trzy komitety propagandowe** rządu sowieckiego. Z dokumentów wynika, że rząd sowiecki uczestniczył w tej propagandzie.

Targi o rozbrojenie.

Genewa. (PAT.). Przedstawiony komisji przygotowawczej kompromisowy projekt Paul Boncoura w sprawie ograniczenia tonażu, przewiduje **wskazanie przez państwa, które podpiszą konwencje** w dołączonych do tej ostatniej **tabelach ogólnego tonażu, jaki ze względu na swoje bezpieczeństwo i obronę interesów narodowych chcą one bezwarunkowo posiadać.** W tablicach tych przewidziany będzie również podział tego ogólnego tonażu na 4 określone kategorje jednostek okrętowych lub też na takie kategorje, jakie każde państwo uważa za **niezbędne ze względu na swoje bezpieczeństwo.** W granicach tonażu ustalonego dla każdego kontyngentu okrętów pozostawiono będzie poszczególnym państwom swoboda budowania dowolnej liczby okrętów.

Co do projektu p. Boncoura w sprawie bezpośredniego ograniczenia materjału wojennego to wobec niemożliwości osiągnięcia w tej sprawie jednomyślności, **propozycja ta została odrzucona.** Przyjęto natomiast projekt lorda Cecila w sprawie **ograniczenia wydatków wojskowych,** przyczem zwolennicy ograniczenia wydatków wojskowych **zastrzegli sobie prawo poruszenia raz jeszcze tego zagadnienia przy drugim czytaniu.**

—o—

Kanzas City. (PAT). W stanach Kanzas, Oklahoma i Missouri szerzy się powódź, spowodowana długotrwałemi deszczami. Według dotychczasowych obliczeń podczas powodzi utonęły 23 osoby a bardzo znaczna ilość ludzi pozostała bez dachu nad głową. Straty są bardzo poważne.

—oOo—

Co słychać w Krakowie?

Ministrowie: Dobrucki i Kwiatkowski w Krakowie.

W drugim dniu pobytu w Krakowie minister oświaty dr Dobrucki udał się do **Domu Związku młodzieży rękodzielniczej przy ul. Krupniczej** w towarzystwie dyrektorów departamentów: Jarnińskiego i Skotnickiego, naczelnika wydziału prezydjalnego dr. Pollaka, posła Mianowskiego oraz starosty Stańkowskiego, delegowanego przez wojewodę krakowskiego. Z chwilą przybycia gości orkiestry młodzieży rękodzielniczej odegrały marsze, poczem prezes Związku młodzieży rękodzielniczej i inicjator budowy domu **Ks. Kuznowicz** objaśniał ministra o stanie robót i potrzebach finansowych na dokończenie budowy. Szczegółowych informacyj w tym kierunku udzielał architekt **Krzyżanowski.**

O godz. 10.30 minister odjechał **do województwa, gdzie odbył konferencję z władzami szkolnictwa średniego i powszechnego** krakowskiego okręgu szkolnego. W konferencji wzięli udział: kierownik Kuratorjum p. Przyjemski, prezes Związku Dyrektorów szkół średnich p Zachemski, wizytatorowie i inspektorowie szkół, dyrektorzy i t. d. Następnie minister konferował z wicewojewodą krakowskim dr. Morawskim, naczelnikiem wydziału administracyjnego województwa radcą Mikoszem, oraz naczelnikiem wydziału bezpieczeństwa publicznego dr. Dziadoszem w **sprawach wyznaniowych,**, poczem rozpoczął udzielać połsuchań.

Na audjencji jawili się: członkowie prezydjum miasta, wojewódzki komitet wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego z prof Ciechanowskim i starostą Tchorznickim, komitet sprowadzenia zwłok Słowackiego z wiceprezesem Ostrowskim, oraz prof. Wiśniowskim i Rutkowskim, Towarzystwo Kolonij wakacyjnych z prez. dr. Ekiertem i prof. Kochem, delegacja m. Myślenic z burmistrzem Klakurką, przedstawiciele Komitetów rodzicielskich i t. d.

Z województwa min. Dobrucki udał się **do Uniwersytetu,** gdzie był obecny na zebraniu Komitetów sprowadzenia zwłok Słowackiego do kraju. O godz. 1.15 wziął udział w otwarciu gmachu Y. M. C. A. przy ul. Krowoderskiej. Uroczystość rozpoczęła się odsłonięciem biustu Fenna, amerykanina, fundatora gmachu YMCA w Krakowie. Przy odsłonięciu przemawiali: rektor Uniwersytetu Jag. Marchlewski, minister pełnomocny i poseł Stanów Zjednoczonych w Polsce p. Stetson, oraz naczelnik wydziału opieki pozaszkolnej p. Janowski; w trakcie tych przemówień **min. Dobrucki udekorował p. Jacoba, dyrektora miejscowej organizacji Y. M. C. A. krzyżem oficerskim orderu „Polonia Restituta“.** Następnie odbyło się otwarcie pływalni, urządzonej wewnątrz gmachu, poczem minister i jego otoczenie byli podejmowani bankietem przez Zarząd Y. M. C. A.

(Wobec znanych enuncjacyj dostojników Kościoła katolickiego w Polsce odnośnie do amerykańskiej organizacji przeszczepionej na nasz grunt, oficjalny udział reprezentanta rządu w uroczystościach Y. M. C. A. jest wielce znamienny. — Red)).

O godz. 4.30 popoł. minister oświaty udzielał **w dalszym ciągu posłuchań w gmachu województwa.** Przez salę audjencjonalną przesunęli się: reprezentanci Kuratorjum Wyższego Studjów Handlowego z sen. Adelmanem, prezydentem Izby handlowej Epsteinem i dyr. Studjum dr Bollanndem, Zarząd T. S. L. z wiceprezesem radcą dr. Mikulskim. delegaci młodzieży akademickiej, inspektor lekarski z Chrzanowa dr. Batko oraz sen. Hamerling.

Z pobytu min. Kwiatkowskiego.

Minister przemysłu i handlu p. Kwiatkowski przybył do Krakowa wczoraj rano i wspólnie z min. Dobruckim zwiedził gmach Związku młodzieży rękodzielniczej Ks. Kuznowicza. O godz 11 przedpołudniem wziął udział w obradach Zjazdu delegatów Izb rękodzielniczych w sali posiedzeń Florjanki przy ul. Basztowej. Popołudniu przyjął na posłuchaniu w województwie członków prezydjum m. Krakowa, prezesa Izby handlowej Epsteina, prezesa Dyrekcji poczt i telegrafów Jarszyńskiego, delegację Związku sztygarów z prezesem Juszkiewiczem, delegację Towarzystwa Żeglugi polskiej z inż Seifertem i inż. Jurkiewiczem, kongregację kupiecką z senatorem Adelmanem na czele i t. d.

O godz. 9 wieczór Izba handlowa i przemysłowa oraz Izba rzemieślnicza wydały raut w salach Izby. W raucie wzięli udział obaj **ministrowie, oraz kilkaset zaproszonych osób,** między niemi: **Książę Metropolita Sapieha, Ks. Biskup sufragan Rospond,** archiprezbyter kościoła Marjackiego Ks. infułat Dr Kulinowski, prepozyt parafji św. Florjana Ks. Dr. Niemczewski, urzędnicy ministerjalni oraz wiele osób ze sfer urzędowych i przemysłowych naszego miasta. O godz. 12 w nocy ministrowie odjechali do Warszawy.

Konferencja prasowa z min. przemysłu i handlu.

USTAWODAWSTWO PRZEMYSŁOWE.

O godzinie 6-tej popołudniu min. Kwiatkowski odbył konferencję z przedstawicielami prasy krakowskiej, którą informował o pracach rządu w dziedzinie ustawodawstwa przemysłowego oraz o zamierzeniach inwestycyjnych Ministerstwa przemysłu i handlu.

Rząd przygotowuje ustawę o komercjonalizacji przedsiębiorstw państwowych na podstawie wzoru organizacyjnego Chorzowa, które dało największe efekty gospodarcze pod względem finansowym jak i ogólno-ekonomicznym Na tej podstawie są przygotowane statuty Chorzowa i Polminu. Statutową siedzibą Polminu jest Lwów, co — według ministra — wskazuje na tendencję rządu w kierunku decentralizacji i ożywienia naszych ośrodków przemysłowych.

W opracowaniu znajdują się ustawy: akcyjna, probiercza, o spółkach z ograniczoną poręką o dostawach rządowych, o rozbudowie Gdyni i t. d.

INWESTYCJE W GDYNI.

Zarówno Rząd, jak i instytucje społeczne i prywatne podejmują obecnie wydatną akcję inwestycyjną na terenie naszego wybrzeża morskiego. Duże trudności zaznaczają się z otrzymaniem cegły z północnej części województwa pomorskiego. W samej Gdyni będzie się budowało około 60 objektów, w tem: składy rządowe, szkoły, budynek zarządu floty handlowej i t. d. Budowa portu postępuje szybko naprzód, szczególnie od czasu wprowadzenia premij za szybkie wykonywanie programowych prac. — Rząd i instytucje prywatne przystępuje dalej do budowy dużych urządzeń przeładunkowych w Gdyni, a niezależnie od tego są prowadzone roboty około rozbudowy portu rybackiego oraz szeregu przystani dla floty przybrzeżnej na całem wybrzeżu.

BUDOWA FABRYKI AZOTOWEJ POD TARNOWEM.

Na wielką skalę jest zamierzona budowa nowej fabryki azotowej pod Tarnowem. Odpowiednia delegacja techniczna złożona z czterech fachowców bawi obecnie zagranicą, gdzie bada aparaturę, zamówioną do tarnowskiej fabryki. Budowa jej będzie rozpoczęta w bież. roku; kredyty na ten cel są zabezpieczone. Nadto szereg inwestycyj podejmują inne Ministerstwa, zwłaszcza Min. komunikacji i Min. robót publicznych. Ministerstwo skarbu opracowuje szczegóły akcji kredytowej dla ożywienia ruchu budowlanego w Państwie, który — przynajmniej na razie — będzie mógł być zrealizowany w stosunkowo szczupłych rozmiarach. — W razie pomyślnego rozwiązania problematów pożyczkowych, ruch budowlany jeszcze w bieżącym roku ulegnie znacznemu ożywieniu.

TAJEMNICE POŻYCZKI.

O widokach uzyskania pożyczki zagranicznej min. Kwiatkowski mówi bardzo niewiele i tylko ogólnikowo. „Starania rządu — mówi minister, idą w kierunku uzyskania takiej pożyczki, któraby się stała źródłem trwałego powodzenia gospodarczego Polski. Pracuje się nad tem bardzo solidnie i uważa na to, aby nie obarczyć pożyczką przyszłych pokoleń. Musimy sprowadzić stały systemat kredytowy, któryby pozwolił odtworzyć stopniowo, bodaj w części, kredyt długoterminowy“.

W konferencji prasowej wzięli udział: red. „Głosu Narodu“ **Lipecki**, red. „Kurjera Codz.“ **Dr Winiarski** i kierownik Pata **Korsak.**

Słowacki spocznie w podziemiach Wawelu

Ks. Metropolita Sapieha otwiera podwoje Katedry.

W dniu wczorajszym odbyło się w Auli Uniwersytetu Jagiellońskiego uroczyste posiedzenie krakowskiego Komitetu Obywatelskiego sprowadzenia zwłok J. Słowackiego do Polski. Posiedzenie to, ze względu na udział reprezentanta rządu, min. Dobruckiego, delegatów z kilku miast Rzplitej oraz tłumny napływ publiczności, nabrało charakteru akademji. Była ona świadectwem działalności i prac komitetu, zainicjowanych po raz pierwszy w temże mieście Krakowie przed 40 laty. Dzisiaj kiedy zbliża się chwila realizacji tych zamierzeń, akademja wczorajsza znamionuje zwycieski końcowy etap w owej szlachetnej kampanji o spełnienie tęsknot społeczeństwa.

Na to też położył nacisk pierwszy mowca, **prof. J. Kallenbach,** witając zebranych, między którymi znajdowali się: **minister oświaty Dobrucki, wojewoda Darowski, delegaci Lwowa, prof. J. Gwalb. Pawlikowski, prof. J. Kleiner i prof. W. Hahn, przedstawiciel z Poznania prof. T. Grabowski** oraz delegaci z Warszawy (przedstawiciel młodzieży akademickiej), Łodzi, Kalisza i Bochni (p. H. Trzpis).

W odpowiedzi na powitanie prof. Kallenbacha, wygłosił krótką choć treściwą enuncjację reprezentant rządu, **min. Dobrucki. Oto w imieniu rządu przywiózł dla ks. metropolity Sapiehy list od premjera Piłsudskiego, w którym premjer prosi ks. metropolitę o przychylenie się do życzenia społeczeństwa, aby zwłoki Słowackiego spoczęły w podziemiach Wawelu. Ks. Metropolita oświadczył, iż nie jest przeciwny życzeniu narodu i gotów jest przystąpić do omówienia szczegółów z komitetem.**

Następnie przemawiali delegaci komitetu akademickiego zdając relację z dotychczasowej działalności i obrazując wzorową organizację swoich wysiłków.

Wreszcie **prof. Juljusz Kleiner** ze Lwowa, najświetniejszy znawca Słowackiego w Polsce, wygłosił dłuższy referat o jednem z ostatnich mało zrozumianych dzieł wielkiego poety — „Genezis z Ducha“. Odczyt ten, skomponowany doskonale, zadziwiający głębią ujęcia z jednej strony a z drugiej frapujący nieprzeciętnem zaiste znawstwem duszy Słowackiego, jakoteż znakomitą formą zewnętrzną — wywarł wielkie wrażenie na licznie zebranem audytorjum.

Akademję uprzyjemniły produkcje orkiestry wojskowej oraz chóru „Echa“.

Tworzy się komitet Ogólno-państwowy.

Obecnie jest w stadjum tworzenia się Komitet Ogólnopaństwowy, który będzie się składał z delegatów poszczególnych lokalnych komitetów miejskich, powstających na terenie całej Rzpltej. Akcja uroczystościowa nabiera charakteru powszechnego i żywiołowego. **Nie będzie to obchód jubileuszowy, ani uroczystość literacka, ale wielkie święto narodowe.**

Czechosłowacja chce złożyć hołd Słowackiemu.

Popołudniu w sali Województwa odbyło się posiedzenie komitetu krakowskiego z udziałem min. Dobruckiego, oraz delegatów zamiejscowych. Na konferencji dyskutowano pewne szczegóły w związku z sprowadzeniem zwłok Słowackiego na Wawel; projekty te i dezyderaty, o których wspominał już delegat akademicki na uroczystości południowej, **dotyczą sposobu przewiezienia poety drogą lądową czyto morską. Za przewiezieniem zwłok lądem, przemawiałaby prośba rządu czechosłowackiego, pragnącego złożyć uroczysty hołd prochom Słowackiego. Również postanowiono złożyć rządowi dezyderat, aby uroczystości sprowadzenia zwłok odbyły się w czerwcu.**

Sejm rzemieślniczy w Krakowie.

III. Ogólnopolski zjazd izb rękodzielniczo-przemysłowych.

Trzeci zjazd izb rzemieślniczych obesłany był nader licznie, bo wzięło w nim udział z górą 220 reprezentantów wszystkich izb rękodzielniczych Polski zachodniej i południowej, oraz przedstawiciele rzemiosła b. Kongresówki. Żaden jednak z dotychczasowych zjazdów nie odbywał się w obecności tylu osobistości co zjazd krakowski. Prócz księcia Metropolity Sapiehy, przybyli na Zjazd ministrowie Kwiatkowski i Dobrucki, wojewoda Darowski, przedstawiciele Sejmu i Senatu (pos. Puchałka, sen. Adelman, pos. Mianowski i Dąbrowski), b. wice min. Dudek, przedstawiciele prezydjum miasta i in.

Obrady, które toczyły się w wielkiej sali „Florjanki“ zagaił prezes krakowskiej Izby rękodzielniczej Kosobudzki, witając przedstawicieli władz i przybyłych na zjazd delegatów.

Następnie zabrał głos minister przemysłu i handlu Kwiatkowski.

PRZEMÓWIENIE MIN. KWIATKOWSKIEGO.

Chcę podkreślić, że zjazd witam ze szczególnie gorącem uczuciem. W pracy nad utrwaleniem stosunków w państwie szczególną rolę bowiem odgrywa rękodzieło, liczące setki warsztatów produkcyjnych. Widzę nietylko historyczną rolę rzemiosła, które dokonało wielkich dzieł w Polsce i nie tylko fakt, że tradycje rzemiosła właśnie w tym grodzie żyją jak najsilniej. W rękodziele i przemyśle chcę widzieć a Polska widzieć musi wielką zorganizowaną siłę, która współdziała w odbudowie państwa. Polska już u schyłku XVIII wieku wiedziała, że państwo bez fabryk i manufaktury będzie tak słabe, że się wpędzi w ruinę. Musimy zdobyć Polskę bogatą.

Rok ubiegły nie był w tej pracy bez znaczenia. Chcę powiedzieć, że oszczędność i praca społeczeństwa dokonały dużych rzeczy. Na pierwszem miejscu wymienić należy **budżet, który nietylko papierowo, ale istotnie został zrównoważony.** Równowaga polega na tem, **że po raz pierwszy kasy państwowe czynią oszczędności, które osiągnęły już kilkadziesiąt miljonów złotych funduszu żelaznego.** Mamy ustabilizowaną walutę a rezerwy walut w Banku Polskim przez szereg miesięcy mogą utrzymać naszą walutę na jej poziomie. Zostało również osiągnięte wielkie saldo korzystne w bilansie

handlowym. Wprawdzie obecnie wskutek dowozu produktów spożywczych saldo to maleje, ale wnikając w tem import zauważymy wielkie zjawisko. Jeżeli w roku 1924 czy 1925 rozwijał się import i doprowadził do ujemnego salda, to było to rezultatem za drogiej produkcji krajowej, co spowodowało zalew tymi towarami obcymi, które sami powinniśmy produkować. W r. 1926 i 1927 mamy inne cyfry: dowóz w 90 proc. stanowią surowce i urządzenia produkcyjne, a tylko 10 proc. te towary, które sami wytwarzamy.

Zdołaliśmy rolnictwu oddać o 255 tysięcy wagonów nawozów sztucznych więcej niż w roku ub. Kierując naszą politykę w kierunku popierania rolnictwa, będziemy mieli zapewnioną dostateczną ilość zboża na lata 1927 i 1928. Utrzymaliśmy poziom cen hurtownych artykułów przemysłowych, w relacji złotej, niżej od naszych sąsiadów z zachodu i wschodu.

Dalej mówił minister o budowie floty handlowej polskiej i rozbudowie portu w Gdyni, poczem przeszedł do sprawy ustawodawstwa przemysłowego. Projekt **ustawy przemysłowej** znajduje się obecnie na Radzie Ministrów i w ciągu czterech tygodni będzie ogłoszony dekretem Prezydenta.

Projekt ustawy **o izbach przemysłowo-handlowych**, zaaprobowany już przez 41 organizacyj gospodarczych wejdzie w życie z końcem bież. roku. Minister oświadczył, że jest wywierany nacisk na P. K. O., by wykształciła się w finansowaniu kredytowem drobnego rękodzieła. Ruch budowlany bez pożyczki zagranicznej nie będzie się mógł poważniej rozwinąć. W opracowaniu jest dalsza rozbudowa nowych linji kolejowych, budowa fabryki azotniaku w Tarnowie, rozbudowa instytutu geologicznego i uruchomienie instytutu eksportowego. Handel i rzemiosło winny łącznie z rolnictwem i przemysłem stanąć do pracy nad budową siły gospodarczej państwa, jako cztery najważniejsze czynniki".

Z kolei przemawiał wojew. **Darowski**, wskazując rzemieślnikom, że powinni domagać się kredytów od Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego, oraz **sen. Adelman**, który powitał zjazd imieniem Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej.

Następnie przewodniczący Zjazdu **p. Kosobudzki** przedstawił ministrowi przemysłu 14 punktów żądań rzemieślniczych, poczem pos. **Mianowski** wygłosił referat o izbach i cechach rzemieślniczych w świetle nowej ustawy przemysłowej.

Popołudniu toczyły się obrady w sekcjach, które kontynuować będą swą pracę także i w ciągu dnia dzisiejszego. Dziś o godz. 9 rano rozpoczną się także „na Kotłowem" plenarne obrady, na których powzięte zostaną rezolucje, wysunięte na sekcjach.

Wczoraj w godzinach wieczornych odbył się w salach Izby handlowo-przemysłowej raut, na którym prezydjum Izby handlowej i Izby rzemieślniczej podejmowało gościnnie przedstawicieli rządu i liczną reprezentację sfer gospodarczych Krakowa.

Kraków za jednolitością ustroju szkolnego.

Wczoraj w niedzielę odbyło się wielkie Zgromadzenie obywatelskie w sali Domu Żołnierza Polskiego, zwołane przez Komitety rodzicielskie szkół powszechnych. Zgromadzeni biorąc pod uwagę względy wychowawcze, państwowe i społeczno-ekonomiczne — oświadczyli się **za jednolitością ustroju szkolnego, opartego o podstawę 7-mio klasowej szkoły powszechnej**, poprzedzonej wychowaniem w przedszkołach.

Zgromadzeni uznają za konieczne w tym celu **utworzenie szkół wysoko zorganizowanych** przez opracowanie takiego planu sieci szkolnej, któryby zapewnił dostęp wszystkiej młodzieży, bez względu na stopień zamożności i pochodzenia — do możliwie najwyższych form kształcenia, przy stopniowej likwidacji 3-ch najniższych klas szkoły średniej.

Rezolucję tę Prezydjum zgromadzenia wręczyło ministrowi oświaty p. Dobruckiemu.

—oOo—

Z pomnika sypie się rumowisko.

Pomnik Grażyny na plantach (naprzeciw klasztoru OO. Franciszkanów) — niszczeje. **Jeszcze jedna zima a rozleci się w kawałki! Podobnie było poprzednio z „Lillą Wenedą"**, lecz zastąpiono ją odlewem spiżowym. Oba te pomniki są dziełem rzeźbiarza Dauna, a fundacji ś. p. Dra Jordana, tak jak i popiersia w parku na Błoniach. Pomnik „Grażyny" jest dziełem wielkiego artyzmu. Jeśli nie można odlać go w spiżu, na co może nie pozwala budżet miejski, choć w nim sporo mniej pilnych wydatków, czy nie należałoby przynajmniej sporządzić odlewu gipsowego i umieścić gdzie w hallu, czy westybulu. Inaczej zginie bezpowrotnie.

—oOo—

Kraków, dnia 11. kwietnia.

P o n i e d z i a ł e k 11 kwietnia: św. Leona.
W t o r e k, 12 kwietnia: św. Wiktora.

NAJBLIŻSZY KONCERT TOWARZYSTWA ORATORYJNEGO będzie znowu zaprezentowaniem dzieła w Krakowie nieznanego. Wystawione zostanie Stabat Mater A. Dworzaka na sola, chóry i orkiestrę symfoniczną w Wielki Czwartek w Starym Teatrze o 8 wiecz. pod kierunkiem dyr. S. Barańskiego. W partjach solowych wystąpią: p. Liljana Zamorska, p. K. Wolska-Sobańska, oraz pp. M. Morena i S. Lichota. — Prócz wymienionych solistów biorą w wykonaniu udział Chór i kwintet smyczkowy Towarzystwa Oratoryjnego i Członkowie Polskiego Zw. Muzyków. — Bilety sprzedaje Kasa zamawiań J. Lipski, Sławkowska 8. Ceny biletów nader przystępne od 1—5 zł.

—0—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Kancelista Krehler".

REPERTUAR KONCERTOWY.

Poniedziałek 11: Ada Sari, śpiewaczka koloraturowa.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

BAGATELA: „W spelunkach Paryża".
UCIECHA. „Ulubienica Wiednia".
WANDA: I. N. R. I. „Golgota".
SZTUKA: „Noc w Nowym Jorku".
WARSZAWA: I. „Miłość czy tron?". II. „W walce z Szeikiem Arabów". III. „Edzio Fredzio i Tadzio".
PROMIEŃ. „Żoneczka na urlopie".
REDUTA: „Dziewczęta złotego Zachodu", „Lwy w mieszkaniu" i „Krajobrazy Tatrzańskie".

Z Przemyśla.

Z „Tygodnia przeciwgruźliczego". — Przed likwidacją „Społem".

3 b. m. otwarto u nas w sali gimn. Seminarjum męskiego wystawę przeciwgruźliczą przy udziale przedstawicieli władz, wojskowości i publiczności. Po otwarciu przez starostę Frankowskiego wystawy, wygłosił przemówienie Dr Hibl, tutejszy lekarz szkolny, wielce zasłużony na polu zwalczania tego strasznego wroga ludzkości, objaśniając o celu wystawy i walce z gruźlicą. Następnie delegat lwowskiego Tow. przeciwgruźliczego Dr Bien objaśniał eksponaty wystawowe nader ciekawe i pouczające. Wystawa potrwa do 10 b. m. Władze szkolne zarządziły zwiedzanie wystawy przez dziatwę szkolną, która nadto będzie miała sposobność oglądać 8 b. m. odpowiednie pokazy filmowie w kinie „Olimpia". Na zakończenie odbędzie się w niedzielę wykład i zbiórka uliczna.

W ub. niedzielę odbyło się walne zgromadzenie „Społem" przy udziale kilkudziesięciu członków. Komisja rewizyjna, badając stan finansowy Stowarzyszenia, przyszła z wnioskiem o zlikwidowanie go. W tej sprawie nie powzięto na razie uchwały, lecz odłożono do następnego ad hoc zwołać się mającego zgromadzenia. Nie brakło na tem zgromadzeniu i słów ostrej, choć zasłużonej krytyki pod adresem dyrekcji Towarzystwa, która spowodowała masowe skargi o udziały członków, chcąc ich sądownie, a więc przymusem skaptować dla Towarzystwa. Rzeczywiście dyrekcja Towarzystwa wraz ze swym w tej sprawie bezwzględnym syndykiem Dr Eliaszem Mantlem, nęka skargami i ciągnie po sądach swych członków, a zwłaszcza tych, którzy w liście otwartym wystąpili przeciw postępowaniu dyrektorów. Sprawy zaszły już tak daleko, iż członkowie masowo odpadają i wprost bojkotują stowarzyszenie, które obecnie stanęło przed likwidacją.

Gezet.

—oOo—

Niedziela sportowa.

Kraków.

ZAWODY FOOTBALOWE.

Błoto i rozmokły teren utrudniały matche. Cracovia miała tym razem za przeciwnika **K. S. Zwierzyniecki**, odznaczający się walorami fizycznymi, natomiast gorszy od niej pod względem technicznym. Cracovia zwyciężyła łatwo swego przeciwnika w stosunku **6:1.** Do pauzy K. S. Zwierzyniecki uwydatnił dużo ambicji, uzyskując **wynik 1:1.** O wiele ciekawszym był match ligowy — **Wisła—Ruch 2:0 (1:0)** Zmierzyły się tu ze sobą dwie drużyny jednakowo silne i nieugięte. Match obfitował w ładne momenty. Wynik wyższy dla Wisły byłby sprawiedliwy. Dwie bramki zdobyli Rejman I i Balcer. Na wyróżnienie zasługują: bramkarze „Wisły" i „Ruchu". Ponadto Czulak i Kotlarczyk (Wisła) i Kałuża i Sobota (Ruch). Widzów 2000. Sędzia — „Kalosz". Match Tarnovia—Wawel skończył się wynikiem 3:1. **K. S. Unja—H. K. S. Błękitni 2:1 (2:1).** Mistrzostwo kl. B. Zasłużone zwycięstwo Unji, która w zawodach o mistrzostwo nie straciła dotychczas ani jednego punktu. Gra była niezmiernie utrudniona z powodu wielkiego błota, mimo to przez cały czas interesująca. W Unji bardzo dobra linja ataku, słabsza pomoc. **K. S. Krakus—K. S. Olsza 4:2 (1:1).** Mistrzostwo I Ligi. Olsza przegrała niezasłużenie, stało się to bowiem na skutek presji, jaką wywarli gracze Krakusa na sędziego, który nie mając najmniejszego głosu na boisku dał się powodować „Krakusom", co w rezultacie doprowadziło do najfatalniejszych błędów w rozstrzygnięciach, przeważnie na niekorzyść Olszy.

TURNIEJ ZAPAŚNICZY W NOWOŚCIACH.

Zawody budzą coraz większe zinteresowanie. Widownia stale pełna. Ostatnia walka Brylli z Poschoffem, dwóch turów o olbrzymich cielskach, pozostała nierozstrzygnięta. Czech Prohaska w 15 min. położył Niemca Sznajdra podwójnym nelsonem. Stół sędziowski napomniał dwu zagorzałych zapaśników Neströma (Szwecja) i Bajera (Niemcy) za niesportową walkę (skończoną remis), która miała wiele momentów humorystycznych i brutalnych. Sztekier w 2 m. i 30 sek. pokonał Ferestanoffa (Bułgarja), budząc ogólne uznanie dla swojej walki ciekawej i kombinacyjnej. Walka do rozstrzygnięcia pomiędzy Szczerbińskim i Francuzem Le Favrem trwała 1 godz. i 10 min. Obaj zapaśnicy wykazali wiele umiejętności techniki i gentelmenerji sportowej. Szczerbiński zwyciężył Francuza na punkty (7:5).

NADWIŚLAŃSKI BIEG NA PRZEŁAJ.

Dystans 4 klm. Zwyciężył Motyka (A. Z. S.) w czasie 13.26. Następny Sałek (Wisła).

Warszawa.

OTWARCIE WYSTAWY SPORTOWEJ nastąpiło w sobotę z ramienia Związku Polskich Związków Sportowych.

Wystawa ta o dość skromnych rozmiarach, ma na celu zobrazowanie postępów, jakie sport polski poczynił w związkach, klubach i stowarzyszeniach, daje cały szereg wykresów, ilustrujących rozwój ilościowy i jakościowy sportu polskiego, kładzie nacisk na wytwórczość przyrządów sportowych, a nie handel niemi, zawiera działy prasy sportowej, fotografji i nagród i z tego względu ma charakter zasadniczo odmienny od poprzednich wystaw, ochrzczonych nazwą sportowych.

Wśród eksponatów zwraca uwagę wspaniała srebrna taca, zdobyta przez jeźdźców polskich na zawodach hippicznych w Nowym Jorku, bogate zbiory nagród AZS-u warszawskiego oraz Warsz. Towarzystwa Wioślarzy, bardzo udatnie i ciekawie wypadł kiosk wojsk. klubu sportowego „Legja" z modelami stadjonu oraz budowy placu tennisowego. Z poza warszawskich klubów zwraca uwagę gdańska „Gedanja", która swą obecnością na wystawie podkreśla duchową łączność z polskim sportem w kraju.

VII BIEG O PUHAR „KURJERA POLSK.".

Agrykola. Łazienki. Organizacja Warsz. Okr. Związku Lekko-Atletycznego. Zwycięża „polski Nurmi" Freyer (Polonia) w czasie 20.53 s.; 2) Tarnawski (Warszawianka); 3) Celiński (Amatorzy).

LEKKOATLETYCZNE ZAWODY ELIMINACYJNE.

Przed wyjazdem do Rzymu na zawody lekkoatletyczne Polska-Włochy, które mają się odbyć dnia 21 b. m. zjechali do Warszawy najlepsi lekkoatleci polscy na dwudniowe zawody.

Zwycięzcy z soboty: 400 mtr. przez płotki 1) Kostrzewski 57.4. Rzut kulą — 1) Górski (Piotrków), 12.16. Skok w zwyż — 1) Fryszczyn 170 cm. Bieg 5 klm. — 1) Freyer 14.55.6. Skok o tyczce — 1) Rzepka i Adamczak po 3.40. Bieg 800 mtr. — 1) Malanowski 2.0.56 Rzut oszczepem — 1) Dobrowolski 49.43.

Zwycięzcy z niedzieli: 100 m.: — Szenajch 11.2. Rzut dyskiem: Baran 39.4; bieg 1500 km. Malanowski 4.62.2; skok w dal: Sikorski 6.55 m.; 2) Nowosielski 6.30 (jedyny dobry wynik z krakowskich zawodników). Bieg na 400 m.: Bater 52 s.

Komisja Sportowa P. Z. L. A. wybrała natychmiast po zawodach następujący skład polskiej reprezentatywki, złożony z 18 lekkoatletów, którzy pojadą do Włoch: Szenajch (Warszawianka), Dobrowolski (A. Z. S. Warsz.), Boter (Polonia), Weiss, Malanowski, (A. Z. S.), Foryś, Freyer (Polonia), Sawaryn (Pogoń), — Kostrzewski (A. Z. S. Warsz.), Korolkiewicz, Sikorski (Polonia), Cejzik (Polonia), Fryszczyn (Polonia), Adamczak (A. Z. S. Poznań), Rzepka A. Z. S. (Warszawa), Górski (Piotrków), Baran (Pogoń), Smakolski. Do reprezentacji wliczeni zostali kpt. Misiński i p. Weintal. Wyjazd 17. kwietnia.

Poznań.

BIEG NA PRZEŁAJ „SOKOŁA".

Dystans 4 klm. 1) Szwarc (Warta) 14.18 s. 2) Nogaj.

MATCHE O MISTRZOSTWO LIGI.

Warszawa: Polonia—Legja 2:2 (1:1). Bramki dla Polonji: Krygier i Emchowicz, dla Legji: Ciszewski i Krawus. **Łódź:** Ł. K. S.—Warta 2:1 (0:1). Bramki dla Ł. K. S-u: Durka i Sowiak; dla Warty: Staliński. **Lwów:** Czarni—Pogoń 3:1 (0:0). **Bramki dla Czarnych:** Tomiczek (2) i Sawka; dla Pogoni: Kuchar Wacek. **Katowice:** I. F. C.—Turyści 4:1 (3:1). Bramki dla zwycięzców: Görlitz, Joschke i dwie „samobójcze"; dla Turystów: Kubik. **Toruń:** T. K. S.—Warszawianka 4:2 (2:1). Bramki dla T. K. S.: Gumowski (2), Świtalski i Herbschreir dla Warszawianki: Kempa i Redlich.

MATCHE P. Z. P. N-OWE.

Poznań: Posnania—Unia 4:1 (3:0). **Katowice:** Pogoń—Rożdżeń 2:1 (1:0), Naprzód—Dąb 4:1 (1:0). **Lwów:** Hasmonea—Lechja 3:1 (1:1). A. Z. S.—Świteź 2:2 (0:1). **Łódź:** Ł. T. S. G. — Siła 3:2 (0:1), Hakoah—G. M. S. 3:2 (1:1). **Warszawa:** Korona—Varsovia 5:5 (1:3). Skra—Ruch 5:1 (3:1), Orkan—Makkabi 3:2 (2:1).

WYNIKI ZAGRANICZNE.

Polscy policjanci (Policyjny K. S. Katowice) grając w footbal z policjantami węgierskiemi zostali przez nich pokonani 2:0.

Zwyczaje świąteczne w Inwałdzie pow. wadowicki.

W powiecie Wadowickim jest podkarpacka wioska położona bardzo pięknie, a niewiadomo czemu nazwana „Inwałd“.

W tym Inwałdzie przechował się bardzo piękny zwyczaj przy obchodzie uroczystej procesji w niedzielę Palmową. Niezwykłą cechę tej procesji stanowi sposób ludowego zdobnictwa palm. Każda palma ma rączkę na metr lub więcej długą. U góry ma kształt bukietu z wierzbowych gałązek i zieleni rozmaitej.

Gdy po liturgicznych modłach z podwojów świątyni wychodzi kapłan, otacza go rój pacholąt i wyrostków. Cmentarz kościelny zamienia się w jakiś czarodziejski ogród ruchomy. Mienią się w złotych promieniach słońca barwy rozmaite, drżą delikatnie strzyżone kwiateczki, powiewają długie różnobarwne wstążki. Morze barw świeżych, gorących, żywych, okrąża zwolna kościół. Dzwony biją rozgłośnie, chóralny śpiew wzbija się pod niebiosy. Powoli wraca procesja do kościoła. Nawa kościelna zamienia się w ogród wielobarwny. Rozradowane oczęta uszczęśliwionych pacholąt wznoszą się ku ołtarzowi, w którym jest cudowny obraz Matki Boskiej. Mimowoli przypominają się słowa Zbawiciela „pozwólcie dziatkom przyjść do mnie“. Toteż przyszły — przyszły z tem kwieciem i z tą radością wielką, że mogą przyczynić się do chwały Bożej.

Inna znów poważna uroczystość to jest Wielka-Noc przed Zmartwychwstaniem Pańskiem. Już o zmroku wieczornym otwiera się główna brama kościoła. Wprost widny jest wielki ołtarz, gdzie znajduje się grób Zbawiciela. Przystrojony jest pięknie choć skromnie. Gaj sosenek z mnóstwem lampek — trzy łuki, trzy półkola świetlne i moc żywych kwiatów doniczkowych u dołu szpaleru choinkowego. Ciemne tło nieba roziskrza się gwiazdami. Na białej wstędze gościńca, rozsrebrzonej poświatą księżyca pojawiają się ciemne pootulane postacie. Idą kobiety, starsze, młodsze, dziewczęta. Idą gospodarze poważni i młodzież. Około godziny 22-giej świątynia jest prawie napełniona. Odmawiają różaniec wspólnie. Wchodzę do kościoła. Naraz rozbrzmiewa potężny chór suplikacji „Przed oczy Twoje Panie“. Błagalny ton tej pieśni w tę noc cichą w tej rozświetlonej świątyni odbija się rozgłośnem echem o strop jej sklepienia i niesie się daleko na pola wiosenną runią zieleniejące. Przypominają się prastare czasy pierwszych chrześcijan — ich modły w katakumbach. W tem rozlega się ostry odgłos wojskowych kroków. To plutonowy straży pożarnej prowadzi wartę dla zmiany. Zdejmują hełmy — przyklękają równo, sprawnie — luzują wartę, która również miarowym krokiem odchodzi. I tak przez całą noc pobożna ludność modli się i śpiewa na przemiany. Przez całą noc brama kościelna pozostaje otwarta, kościół oświetlony i warta przy grobie. Już od godziny drugiej po północy wystrzały z moździerzy przerywają ciszę wiosennej nocy. Pobożni wśród modłów i pieśni oczekują aż zabłyśnie różowa jutrzenka i rozpocznie się uroczysty obchód Zmartwychwstania Pańskiego.

Piękne te zwyczaje, które do dnia dzisiejszego z jednakim zawsze pietyzmem się zachowują, dowodzą, iż bezsilne są nawoływania nowatorów i bezskuteczny pobrzęk dolarów wobec prawdziwej religijności i pobożności ludu polskiego.

Janina Hrubowa.

—0—

Kino.

Kurjer kinowy.

Najlepszym filmeme polskim obecnego sezonu ma być „BUNT KRWI I ŻELAZA“, realizowany przez wytwórnię „Kolos“, a reżyserowanym przez reż. Leona Trystana. Ma to być film pod względem czystej sztuki kinowej najbardziej artystyczny z dotychczasowej produkcji polskiej. Będzie go wkrótce wyświetlał kinoteatr „Wanda“, który ma za sobą zasługę wprowadzania pierwszy filmów polskich do Krakowa.

W Chinach istnieje 80 wytwórni filmowych, który jednak obecnie wskutek szalejącej w kraju wojny domowej już to stopniały już to zawiesiły na razie produkcję obrazów. Połowa filmów wyświetlanych w kinach chińskich przypada na produkcję ojczystą.

Tak zwane superfilmy. Można je umieć na pamięć, gdyż nietylko fachowi znawcy ale i opinja publiki wskazuje na nie zazwyczaj zapomocą urządzanych ankiet. I tak w ankiecie amerykańskiej z roku 1926 pierwsze miejsce otrzymał film niemiecki „Variete“, drugie „Ben Hur“, trzecie „Wielka Parada“, siódme „Burłak z nad Wołgi“. (Wymieniamy tu tylko obrazy wyświetlane w Krakowie). Ankieta szwedzkiego czasopisma filmowego na pierwszem miejscu postawiła obraz amerykański „Burłak z nad Wołgi“, na drugiem „Variete“, na trzeciem „Wielką Paradę“, na szóstem niemiecki obraz „Faust“.

Tempo pracy w wytwórniach amerykań- Większe amerykańskie wytwórnie kinematograficzne wyprodukowały w roku ubiegłym następującą ilość iflmów: „Paramount“ — 65 „Universal“ — 54, „First National“ — 51; — „Fox“ — 47; „Metro“ — 37; — „Producers Distr. Corp.“ (C. de Mille) — 14; „Pathe“ — (amerykańskie) — 12; „United Artists“ — 11. Przeciętnie tedy każda wytwórnia amerykańska produkuje od jednego do pięciu obrazów na miesiąc. Cały zaś przemysł filmowy polski daje nam pięć do dziesięciu obrazów na rok.

Rosyjscy aktorzy filmowi na obczyźnie. W ostatnich latach Rosji carskiej istniał tam już przemysł filmowy. Po przewrocie wyemigrowali aktorzy filmowi rosyjscy zagranicę. — W Niemczech prowadził przez pewien czas wytwórnię Jermoljew, reżyserował filmy Dymitr Buchowiecki (obecnie w Ameryce), grali Wład. Gajdarow, Ksenja Desni, Olga Czechowa. We Francji założono specjalną rosyjską wytwórnię „Albatros“ w Paryżu. Reżyseruje filmy Turżański, grają: I. Możuchin, N. Kolin, A. Lisienko, N. Kowanko. Również w Kalifornji, krainie filmu istnieje liczna grupa rosyjskich artystów filmowych. Tymczasem w ich ojczyźnie dojrzewa nowe pokolenie artystów, kształconych według nowych teoryj filmowych. Produkcja obecna rosyjska jednak jest niestety niedostępna dla nas ze względu na tendencję bolszewicką niektórych obrazów; podobno rewelacją filmową ma być reżyser Eisenstein twórca „Patiomkina“ (u nas zabronionego przez cenzurę).

Wykłady kinematografji na uniwersytecie wprowadzone zostały w Stanach Zjednoczonych na uniwersytecie Harvarda. Wykładają tam między innymi: obaj dyrektorzy „Paramounta“ Lasky i A. Zuckor, dyr. „Foxa“ i reż. C. B. de Mille. Stany Zjednoczone są trzecim krajem na świecie, który wiedzę kinematograficzną wciela w obręb nauk uniwersyteckich. Pierwsza uczyniła to Rosja bolszewicka, drugie Niemcy.

Mussolini zajmuje się również kinem i rozumiejąc doniosłość tej sztuki stworzył Instytut Narodowy Sztuki Kinematograficznej, który będzie kontrolował wytwórczość filmową Włoch. Dyktator włoski twierdzi bowiem, iż filmy włoskie powinny służyć przedewszystkiem propagandzie wielkości Włoch i zdrowych idei moralnych. Jest tam i sekcja religijna z p. E. Martire, znanym działaczem katolickim na czele. Coś podobnego zdałoby się i u nas...

Znowu kilka powieści polskich zostanie sfilmowanych; jest to niedobry system, albowiem scenarjusze przerabiane z powieści, zwłaszcza przy słabym reżyserze chorują na literackość i sztuczność. Oto znowu warszawskie wytwórnie zapowiadają sfilmowanie powieści W. Perzyńskiego, A. Struga, A. Choynowskiego i K. Tetmajera. Może tylko „Na skalnem Podhalu“ tego ostatniego będzie zamierzeniem trudnem, ale zato efektownem. Mielibyśmy pierwszy film z Tatr.

Z pośród 12 najlepszych artystów w Ameryce postawiła ankieta filmowa na pierwszem miejscu Johna Gilberta, urodzonego Amerykanina, znanego u nas z doskonałego obrazu „Wielka Parada“. Na drugiem miejscu stoi Rudolf Valentino, dalej idą nieznani nam aktorzy, na piątem A. Menjou, na ósmem G. Swanson, na dziewiątem E. Jannings, na dziesiątem R. Novarro. **(m.).**

Radio.

Programy stacyj radjowych.

Wtorek, 12 kwietnia.

Kraków. (fala 422) G. 17.15—18.40 Transmisja z Warszawy, 18.40—19 Rozmaitości, 19—19.25 Odczyt pod tyt. „Znaczenie biologji w badaniach morskich“, wygł. Dr. S. Skowron, Asystent U. J. 19.30—19.55 Odczyt pod tyt. „O trzęsieniach ziemi“, wygł. Dr. E. Passendorfer, Asystent, Akad. Górniczej, 20—20.30 Przerwa, ewentualnie komunikaty, od 20.30 Transmisja z Warszawy.

Warszawa. (1.111). G. 15 Komunikaty. 16 IV. Odczyt dla maturzystów szkół średnich z cyklu „Nauka o Polsce współczesnej“, wygłosi prof. Al. Janowski. 16.45 Odczyt p. t. „Polska flota wojenna“, wygłosi por. mar. Wolski. 17.15 Koncert popołudniowy. 18.40 Rozmaitości, wygłosi p. L. Lawiński. 19 Odczyt p. t. „Życie obyczajowe i towarzyskie Paryża po Wielkiej Rewolucji“, wygłosi prof. H. Mościcki. 19.30 Komunikat rolniczy. 19.45 Odczyt p. t. „Niagara“, wygłosi prof. Al. Janowski. 20.10—20.20 Przerwa. Przypuszczalnie komunikaty. 20.20 Odczyt p. t. „O Wagnerze“, wygłosi prof. Józef Rozenzweig. 20.30 Koncert wieczorny symfoniczny, poświęcony twórczości Ryszarda Wagnera. Po koncercie sygnał czasu. Komunikaty prasowe.

Wrocław (322.6) G. 11.30 Koncert, 16.30 Koncert. **Praga** (348.9) g. 11 Reprodukcje muzyczne, 12.15 Koncert, 17 Koncert, 22.15 Muzyka taneczna. **Stuttgart** (379.7) 12,10 Muzyka gramofonowa, 16.15 Koncert, 20 Koncert, 21.30 Wieczór rozmaitości. **Langenberg** (468.8) g. 13.05 Koncert, 17 Koncert, 20.30 Koncert. Berlin (483.9) 16.30 Koncert, 21 Koncert. **Wiedeń** (517.2) g. 11 Koncert, 16.15 Koncert, 20.05 Akademja muzyczna, 21.05 Pieśni holenderskie.

—oOo—

Ruch wydawniczy.

POLSKI PRZEWODNIK KATOLICKI. Staraniem Katolickiego Towarzystwa Wydawniczego w Warszawie, a nakładem Księgarni Kroniki Rodzinnej, ukazał się pod redakcją A. L. Szymańskiego rocznik pierwszy „Polskiego Przewodnika Katolickiego“.

Obszerny ten rocznik o pięciuset stronach drobnego druku jest pierwszą u nas próbą zogniskowania całokształtu wiadomości o katolickich organizacjach religijnych, dobroczynnych, kulturalno-oświatowych i zawodowych. Na treść jego składają się rozdziały następujące: 1) Życie kościelne. 2) Akcja charytatywna. 3) Życie społeczne. 4) Ruch umysłowy. — 5) Sztuka kościelna. 6) Sprawy gospodarcze. 7) Uzupełnienia.

Wśród autorów widzimy takie nazwiska działaczy i pisarzy katolickich, jak Ks. Dr. Roman Archutowski, poseł Stefan Bryła, Ks. kanclerz Zygmunt Choromański, Ks. prałat Aleksander Fajecki, Ks. T. Gałdyński, inż. Aleksander Hauke, Ks. prof. Bronisław Kolasiński, Helena Lutostańska, poseł Tadeusz Mendrys, poseł Jan Puchałka, Ks. prof. Jan Szmigielski, Ks. prof. S. Szydelski, Ks. prof. Bolesław Wilanowski, Ks. rektor Marjan Wiśniewski, Ks. prof. Aleks. Woycicki i wielu innych.

Całość ozdobiona czterdziestoma portretami episkopatu polskiego, przedstawia się nader zajmująco.

Ukazał się nr. 14 (307) **PRZEGLĄDU SPORTOWEGO,** poświęcony wielkim zawodom bokserskim w Katowicach, Narciarzom polskim, „mistrzom Austrji“ (dr Henryk Szatkowski) i ostatnim matchom piłkarskim. Omawiając sport footbalowy „Przegląd Sportowy“ czuje się istotnie w swoim żywiole. Należy zaznaczyć, że czasopismo to jest doskonale redagowane przez autora „Lauru Olimpijskiego“.

WZORY MEBLI. Dyrekcja Muzeum Przemysłowego przystępując do wydania „Wzorów mebli“ ustaliła cenę zeszytu na 6 zł 50 gr. Wobec jednak niespodziewanego powodzenia jakiem się cieszy wydawnictwo i napływu wielkiej ilości zamówień, w ostatniej chwili zwiększono nakład „Wzorów mebli“ co w rezultacie pozwoliło na obniżenie ceny wydawnictwa z 6 zł 50 gr na 4 zł 50 gr wraz z przesyłką i opakowaniem. Ponieważ wiele osób już wpłaciło poprzednio podaną kwotę wobec tego nadpłacone 2 zł na żądanie Dyr. Muzeum w każdej chwili zwraca, ewentualnie wliczać będzie nadwyżkę na poczet zeszytu 2-go, który ukaże się z końcem maja.

HUMOR.

Tajemnica. — Powiedzże pani Michałowa, jak to było?

— Słówka nie powiem, gdyż dwunastu sąsiadkom, które mi to opowiedziały, przysięgałam zachowanie tajemnicy.

Astronomja p. Bubenszpita. — Tate, co to jest za jeden meteor? — Potrzebujesz wiedzieć Moryc, że to jest kawałek zwarjowanej gwiazdy, co się odrywała od dużego interesu, żeby sobie na własną rękę interes założyć.

Dzisiejsza młodzież. Młodzieniec: Chciałbym opowiedzieć paniom pewną historyjkę, ale obawiam się, czy nie jest ona zbyt drażliwa... Panny: Ależ prosimy, niech pan mówi! Mamusiu, niech mama wyjdzie na chwilę z pokoju!

Wydawca: za „Głos Narodu“ Ska z ogr. odpow. K. Holeksa. — Redaktor naczelny i odpow. J. Matyasik. — Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem R. Forka.